

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Carnes quomodo occulta proprietate tenerescant. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

edo & ti, quando maxime teneritatis exoptamus, data ope-
ra deturbamus. Eodem fere modo docet Horatius
in sermonibus

Quomodo gallus tenerescat,

Si ex improviso tuis amicis exponere eum velis, nec a-
liter possis,

Si vespertinus subito te oppresserit hospes,

Ne gallina malum responset durus palato,

Doctus eris viuam misto mersare falerno,

Hoc teneram facit.

Nos indicas gallinas equinantium sellis è naribus vias
suspendimus, & quum nimio dolore, mortisque meu-
angerentur, & agitarentur, consecro itinere, mortua
tenellæ inuentæ sunt.

Carnes que modo occulta proprietate tenerescant.

C A P. II.

SVNT & quædam res, quæ ex occulta proprietate cal-
nes teneras reddunt. Vnde duo numerabimus pro-
digiosæ naturæ miracula, Vnum, qui sico pependerit,

Galli carnes tenerescunt.

Et adeo fragiles fiunt, ut mirum sit dictu; alterum gal-
los quamlibet indomitos sicui alligatos cicurati & im-
mobiles conquiescere Gallorum victimas, quæ sico pe-
penderint, quam celerrimè tenerescere, & fragiles fieri
rationem innuit Plutarchus in Symposiacis, quum in-
ter obsonia Aristionis coquus immolatum Herculi gal-
linaceum gallum recenter, tenerum, & pene friabilem
obtulisset, tam citam teneritudinem acceptam refere-
bat Aristio sico, cōtendens iugulatas carnes etiam præ-
duras teneritatem contrahere, quæ pensiles adhæsere
sico. Quod auram, halitumq; vehementem, & validum
expiret sicus, visus sati testatur. Fidem quoque facit,
quod vulgo de tauris proditur, ferociissimos quosque
huic alligatos arbori mitescere, tangiq; manu, ac subigi
tolerant, & efflant iram, animumq; veluti flaccescētem
deponūt, tantis viribus pollet ca spiritus acrimonia, ut
quai licet, sævia que taurus, imperet furori. Siquidem
arboris

arbos fici plus cæteris lacte copioso prægnans est, sic ve
lignum, ramum, pōnum, eo plane refaciatur, quapro
pter quum amburitur sumus, quem eructat, & maxi
me mordet, & vellicat, lixiuum quoque crematorum
maxime deterget, purgatq; quum & cogitur calens fi
cu! neo lacte, quod emitit arbor, si viritem saucies
corticem. Cæterum munere caloris euenire volunt, vt
iniecto succo lac coeat, qui humoris concrementum &
aquosum colliqueret, proinde calidam, acremq; auram,
ac digerentem ficus exhalat, quæ carnes alitum de
ficit, ac concoquat, sic vt friabiles reddantur. Eodem
modo

Caro bubula vt tenereſcat

faciemus. Caules caprifici si addantur ollæ, in qua bu
bulæ carnes excoquuntur, magno ligni compendio
elixantur, ex Plinio. Cuius rationem iam ex antipathia
reddimus. Ad id alludentes Ægyptij hominem nouissi
ma calamitate castigatu, designatur, taurum pingue
caprifico illigatum; nam quum mugit, si de caprifico
ligetur, redditur mansuetus. Si volumus

vt legumina tenereſcant,

Quia videmus maximā antipathiam inter legumina,
& orobanchera, quæ ea depascit, & strangulat (hæc ab
alijs leonina herbæ dicitur: nam vt leo impie, & odiose
ques, & pecora strangulat, ita orobanche legumina.)
Ob id hæc eadem herba leguminibus addita, dum co
quuntur, facit, vt facilius percoquantur. Faciunt

vt edulia percoquantur,

Omnia lapathi genera, quamvis arida & exsucca fue
rint, sic etiam & carnes, vt tenereſcant, eluiq; aptæ red
dantur. Ob id veteres eis continuo vescebantur, vt in
stomacho cibos etiam percoquerent, ac aluum emolli
rent. Silvestris etiam vrticæ radix simul cum carne co
cta, eam teneram facit, ex Plinio.

Quomodo alijs modis carnes tenereſcant.

C A P. III.

SVNT & alijs teneram carnem reddendi modi. Pri
mus si occisa animalia asseruentur sub dio, nam te

li 3